

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missæ Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. III. De principio Missæ, & confessione facienda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48307)

cono & Subdiacono, qui capite cooperto simul cum
eo tenent manus junctas ante pectus. Acolythi. s.
verò ante eos deferunt candelabrum candelis ac-
censis, quæ deinde collocantur t. super Credentia,
& , cùm pervenerit ad infimum gradum Altaris, ibi
medius inter Diaconum à dextris, & Subdiaconum
à sinistris, antequam ascendat ad Altare, facit cum
ipsis (ut infra) Confessionem.

Q. Id est, in mensa brevi, demissa, simplice à latere Epi-
stolæ posita, sine gradibus, sine Cruce vel imaginibus, co-
operta linteo usque ad terram undequaque pendente, uti Cæ-
tem. Episc. l. 1. c. 12. describit. Per necessaria autem, quæ
ibi poni jubentur, intelligantur Missale unum vel duo pro
Sacerdote & Ministris, Velum longum pro Subdiacono,
Pelvicula cum urceolis & manutergio, Calix cum Purifica-
torio, Hostia in Patena, Palla, Velo, Bursa, Corporali. Ca-
lix autem erit in medio Credentiæ, cætera hinc inde.

R. Ita tamen, ut, antequam è Sacristia exeat, capite
aperto imponat incensum in thuribulum, ministrante Dia-
cono naviculam, & Thuriferario thuribulum, cum benedi-
ctione, eo prorsus modo, qui aliàs adhiberi consuevit.

S. Acolythi, seu latinè Ceroferrarij, quantum fieri potest,
pares sint in statura, ut candelabra sint æqualia in motu; sed
& sic eadem portent, ut à dextra parte incedens, dextram
modo medij candelabri, & sinistram pedi ejusdem apponat;
contrarium verò faciat, qui à sinistris incedit.

T. Gavantus p. 2. tit. 2. lit. B. vult eas in anterioribus
Credentiæ cornibus collocari, tum ut sit differentia inter
hæc & Altaris candelabra, tum ut ad usum magis expedita
sint Acolythis.

TITULUS III.

DE PRINCIPIO MISSÆ, ET CON- FESSIONE FACIENDA.

I. Sacerdos, cùm primùm descenderit sub u. in-
fimum gradum Altaris, convertit se x. ad
ipsum

ipsum Altare, ubi stans in medio, junctis manibus ante pectus, extensis & junctis pariter digitis, *z.* pollice dexto super sinistrum posito in modum Crucis (quod semper servatur, quando junguntur manus, præterquam post consecrationem *a.*) detecto capite *b.* factâ prius Cruci vel Altari profundâ reverentiâ, vel, si in eo sit Tabernaculum SS. Sacramenti, factâ genuflexione erectus incipit Missam.

V. Id est, ante infimum gradum.

X. A dextro latere incipiens.

Z. Contra quam Rubricam multi peccant, maximè dum pollicem à reliquis digitis disjunctum tenent.

A. Ubi, licet priores duo digiti quoad superiores articulos separentur à reliquis, posteriores tamen tres conjuncti extensi manere debent.

B. Non apparet satis ratio, cur Rubricæ hîc moneant detecto capite faciendam Confessionem, cum antè jam habeat Celebrans detectum caput, quando ad infimum gradum ascendit.

III. Stans igitur Celebrans ante infimum gradum *c.* Altaris, ut suprâ, producens manu dextra à fronte ad pectus signum Crucis dicit intelligibiliter voce: *In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti Amen.* Et postquam id dixerit, non debet advertere quemcunque in alio Altari Celebrantem, etiam si Sacramentum elever, sed continuatè prosegui Missam suam usque ad finem. Quod item observatur in Missa solemnî *e.* & simul etiam à Ministris.

C. Sèu in plano Capellæ, ut aliqui vocant.

D. Conjunctis & extensis digitis, ut numero sequenti dicitur.

E. Quod intelligendum videtur, si ipsam Missam profatur; non autem, si sub Hymno Angelico vel Symbolo deat, tunc enim, si in propinquo aliquo Altari signum elevationem daretur, decere videtur, ut caput saltem Ministris aperiat, sicut de facto ab aliquibus practicatur.

F. Gavantus *lit. P.* de Paratis duntaxat Ministris, per quos Assistens, Diaconus, & Subdiaconus intelliguntur, interpretatur hunc dextrum; Verum praxis ferè contrarium habet, ut scilicet etiam minores Ministri rationem non habeant aliorum Sacrorum, cum Rubrica indefinitè loquatur.

III. Cum seipsum signat, semper sinistram ponit infra pectus *g.* in alijs benedictionibus, cum est ad Altare *h.* & benedicit Oblata, aut aliquid aliud, ponit eam super Altare, nisi aliter notetur. *i.* Seipsum benedicens vertit ad se palmam manus dextræ, & omnibus illius digitis junctis & extensis, fronte ad pectus, & ab humero sinistro ad dextrum signum Crucis format. Si verò alios, vel rem aliquam benedicit, parvum digitum vertit ei, cui benedicit, ac benedicendo totam manum dextram extendit, omnibus illius digitis pariter junctis & extensis, quod in omni benedictione observatur.

G. Ita, ut quemadmodum Gavantus *p. 2. tit. 3. lit. Q.* admonet, sinistra manus sit extra terminos Crucis à dextra impressæ, sed tamen supra Cingulum eam ponat.

H. Intellige, quando faciem Altari obvertit; nam cum tergum ei obvertit, aliosque benedicit in fine Missæ, utique manum Altari imponere non potest, sed pectori applicanda debet.

L. Uti notatur, quando seipsum Calice & Hostiâ mox sumendis signat, tunc enim non pectori, sed Altari manum imponere jubetur.

IV. Postquam dixerit: *In nomine Patris &* ut suprâ jungens iterum manus ante pectus pronunciat clarâ voce Antiphonam: *Introibo ad Altare DEI:* Minister verò retrò post eum *k.* ad sinistram genuflexus (& in Missa solemni Ministri hinc instantes prosequuntur: *Ad DEVM, qui letificat Inventionem meam:* Deinde Sacerdos eodem modo stat incipit, & prosequitur cum Ministro vel Ministris

alternatim Psalmum *Judica me* usque ad finem cum *Gloria Patri*. Quo finito repetit Antiphonam *Introibo* cum Ministris, ut supra. Qui Psalmus nunquam prætermittitur, nisi in Missis Defunctorum, & in Missis de Tempore *k.* à Dominica Passionis exclusivè usque ad Sabbatum sanctum exclusivè, *l.* in quibus semel tantum dicta Antiphona *Introibo* cum Ministris, ut supra, Sacerdos statim subjungit Versum *Adjutorium nostrum* &c. ut in fine. Cùm in fine Psalmi dicit: *Gloria Patri* &c. caput Cruci inclinat.

K. Quia, ut Gavantus p. 2. tit. 3. lit. V. notat, hic Psalmus lætitiã significat, quæ non convenit Missis Defunctorum & Tempori Passionis.

L. Unde si Missæ de Festis aut Votivæ, etiam de Passione Christi aut Cruce, hoc tempore legendæ sunt, non omittendus est hic Psalmus, ut notat Gavantus p. 2. tit. 3. lit. V.

V. Repetitã Antiphonã *Introibo* dextra manu producens signum Crucis à fronte ad pectus dicit Versum: *Adjutorium nostrum in nomine Domini. Qui fecit Cælum & Terram.* Deinde Altari se profundè inclinans, junctis manibus dicit *Confiteor* m. ut in ordine Missæ, & prosequitur eodem modo stans inclinatus, donec à Ministro vel Ministris dictum sit *Misereatur*. Cùm incipitur à Ministris *Confiteor*, se erigit. Cùm dicit *mea culpa* ter pectus dextrã manu *n.* percutit, sinistrã infra pectus posita. *o.*

M. Aliqui hinc Patronos Diocesis, vel Templi, vel Ordinis interferunt, quod tamen Pius V. fieri prohibuit, nisi consuetudo alicubi præscripserit.

N. Id est, digitis omnibus in unum acumen contractis, non autem pugno manûs.

O. Quando dicit *Misereatur vestri*, illa verba dicit, etiam si unicum tantum Ministrum habeat.

VI. Si est coram Pontifice, Cardinali, Legato Sedis Apostolicæ, vel Patriarcha, Archiepiscopo, & Episcopo in eorum Provincia, Civitate, vel Diocesi constitutis, ubi dicit *Vobis Fratres*, dicat *Tibi Pater*. p. Similiter in fine, ubi dicit *Vos Fratres*, dicat *Te Pater*, quod dicens Summo Pontifici genuflectit, aliis Prælati profundè se inclinat.

P. Aliqui dicunt Reverendissime Pater, sed quia Rubrica non meminit hujus Tituli, nec ipsum etiam Cæremoniale Episcoporum, rectiùs omitti videtur illud Epitheton.

VII. Cùm Minister, & qui intersunt (etiamsi ibi fuerit summus Pontifex) respondent *Confiteor*, dicunt *Tibi Pater*, q. & *Te Pater*, aliquantulum conversi ad Celebrantem. r.

Q. Si plures adessent Prælati tales æquales, Gavantus tit. 4. p. 2. n. 9. dicit, usum obtinuisse, ut dicatur *Vobis Fratres*.

R. Qualem tamen conversionem non facit Celebrans ad Ministrum, quando ipse dicit, *Et vobis Fratres*, nisi Ministri tales sint Parati, id est, Diaconus & Subdiaconus.

VIII. Facta à circumstantibus Confessione, Celebrans stans respondet *Misereatur vestri &c.* Deinde producens manu dextra à fronte ad pectus signum Crucis dicit *Indulgentiam*. (Et si est Episcopus, accipit Manipulum, osculando illum in medio.) Et stans inclinatus s. junctis manibus profertur: *DEVS, tu conversus*, & quæ sequuntur in ordine Missæ, clara voce usque ad Orationem *Aufer à nobis*. Et cùm dicit *Oremus*, extendit, & jungit manus. t.

s. Humerorum intellige inclinationem, quæ semper intelligitur, quando vox profundè non additur.

T. Sat multi, cùm dicunt *Oremus*, manus demittunt, iterùmque in altum elevant, quod est expressè contra hanc Rubricam, ut quæ tantùm extendi, iterùmque jungi vult manus.

IX. Et tunc si coram Summo Pontifice aut alijs Prælatiſ, ut ſuprà, celebret, facta Summo Pontifici genuflexione, *u.* alijs Prælatiſ profunda inclinatione *x.* accedit ad medium Altariſ ante infimum gradum, & ibi incipit ſecretò *Aufer à nobiſ*, ut in ordine Miſſæ.

v. Ob ſummam dignitatem eidem ut Chriſti Vicario competentem.

x. Unde non bene faciunt, qui coram ejuſmodi Prælatiſ modicam genuflexionem faciunt; licet fortè ob conſuetudinem tolerari poſſit.

TITULUS IV.

DE INTROITU, KYRIE ELEISON, ET GLORIA IN EXCELSIS.

I. **D**Um dicit *Aufer à nobiſ* Celebrans, junctiſ manibuſ aſcendit ad medium Altariſ, & ibi inclinatus, manibuſque item junctiſ ſuper eo poſitiſ, & ita, ut digiti parvi duntaxat frontem ſeu medium anterioriſ partiſ tabulæ, ſeu menſæ Altariſ tangant, reſiduo manuum inter Altare & ſe retento, pollice dextro ſuper ſiniſtrum in modum Crucis poſito (quæ omnia ſemper *y.* obſervantur, cum manus junctæ ſuper Altare ponuntur) ſecretò dicit *Oramus, te Domine*, & cum dicit *Quorum Reliquiæ hîc ſunt*, oſculatur Altare in medio *z.* manibuſ extenſiſ æqualiter hinc inde ſuper eo poſitiſ, quod ſemper ſervatur, quando oſculatur Altare: ſed poſt Conſecrationem polliceſ ab indicibuſ non diſjunguntur. In omni etiam deoſculatione ſive Altariſ, ſive Libri, ſive alteriuſ rei, non produciſ ſignum Crucis pollice, vel manu ſuper id, quod oſculandum eſt.

x. Quæ